HISTORY

PAPER-III
SEPT-16/08

Name & Signature of the Invigilator

....

....

OMR Answer Sheet No. : | | | | | |

Roll No. : | | | | | |

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : ....

....

Time : 2.30 Hours] **No. of Printed Pages : 32** **[Maximum Marks : 150**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **Seventy Fifty (75)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   (*iii*) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
   Example : (A) ● (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – III only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા **પંચોતેર (૭૫)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધાજ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
   (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   (*ii*) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
   (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં ઓવલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
   ઉદાહરણ : (A) ● (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર–III લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અન્તિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજીનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજીયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજીનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

HISTORY
PAPER - III

ઈતિહાસ
પેપર–III

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple-choice/assertion and reasoning matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પંચોતેર (૭૫)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, 'સાચું-ખોટું' અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **બે (૨)** ગુણ છે.

---

1. The image of the famous dancing girl was discovered from:
   (A) Harappa
   (B) Mohenjo Daro
   (C) Chanhu Daro
   (D) Kot Diji

1. 'નર્તકી' તરીકે જાણીતું શિલ્પ કયાંથી મળેલું?
   (A) હડપ્પા
   (B) મુંએંજો દડો
   (C) ચાન્હુ દડો
   (D) કોટ ડીજી

2. The *Rigveda* speaks of .... as the greatest river.
   (A) Ganga
   (B) Yamuna
   (C) Sindhu
   (D) Saraswati

2. ઋગ્વેદમાં કઈ નદીને સૌથી મોટી કહી છે?
   (A) ગંગા
   (B) યમુના
   (C) સિંધુ
   (D) સરસ્વતી

3. The favourite animal of the Rigvedic Aryans was:
   (A) Horse
   (B) Cow
   (C) Elephant
   (D) Bull

3. ઋગ્વૈદિક આર્યોનું સૌથી માનીતું પશુ કયું?
   (A) અશ્વ
   (B) ગાય
   (C) હાથી
   (D) વૃષભ

4. Recent excavations at .... favours an early date of the Buddha.

(A) Kapilavastu

(B) Lumbini

(C) Pataliputra

(D) Vaishali

5. During the Buddha's time which of the following was *not* yet a great city?

(A) Pataliputra

(B) Saketa

(C) Kaushambi

(D) Varanasi

6. Rajjukas and Rashtrikas, as administrative officers, are first referred to in the inscriptions of ....

(A) Ashoka

(B) Rudradaman

(C) Shatakarni

(D) Pushyamitra Shunga

4. તાજેતરમાં .... ખાતે થયેલાં ઉત્ખનનો ભગવાન બુદ્ધની પ્રાચીન કાલગણનાને ટેકો આપે છે.

(A) કપિલવસ્તુ

(B) લુંબિની

(C) પાટલિપુત્ર

(D) વૈશાલિ

5. ભગવાન બુદ્ધના સમય દરમ્યાન નીચેનામાંથી કયું હજુ મહાનગર નહોતું?

(A) પાટલિપુત્ર

(B) સાકેત

(C) કૌશામ્બી

(D) વારાણસી

6. રજ્જુક અને રાષ્ટ્રિક –આ વહીવટી અધિકારીઓનાં નામ સર્વપ્રથમ કોના અભિલેખમાં જોવા મળે છે?

(A) અશોક

(B) રુદ્રદામા

(C) સાતકર્ણી

(D) પુષ્યમિત્ર શુંગ

7. Which of the following plays deals with a Shunga king?

(A) *Vikramorvashiyam*

(B) *Devichandraguptam*

(C) *Mudrarakshasa*

(D) *Malavikagnimitram*

7. નીચેનામાંથી કયું નાટક શુંગ રાજાનો વિષય ધરાવે છે?

(A) **વિક્રમોર્વશીયમ્**

(B) **દેવીચંદ્રગુપ્તમ્**

(C) **મુદ્રારાક્ષસ**

(D) **માલવિકાગ્નિમિત્રમ્**

8. Most of the Nashik caves were excavated during the reign of the:

(A) Kshatrapas

(B) Satavahanas

(C) Vakatakas

(D) Rashtrakutas

8. નાશિકની ગુફાઓ મુખ્યત્વે કયા રાજવંશના શાસનકાળ દરમ્યાન ખોદાઈ હતી?

(A) ક્ષત્રપ

(B) સાતવાહન

(C) વાકાટક

(D) રાષ્ટ્રકૂટ

9. .... is the grandest temple in the Pattadakal temple group.

(A) Sangameshvara

(B) Mallikarjuna

(C) Basadi

(D) Virupaksha

9. પટ્ટડકલ મંદિર સમૂહમાં કયું મંદિર સૌથી ભવ્ય છે?

(A) સંગમેશ્વર

(B) મલ્લિકાર્જુન

(C) બસદી

(D) વિરૂપાક્ષ

10. The Kailas temple at Ellora was excavated during the reign of:

(A) Chaulukyas

(B) Rashtrakutas

(C) Vakatakas

(D) Kalachuris

10. ઈલોરાનું કૈલાસમંદિર કોના શાસનકાળ દરમ્યાન નિર્માણ પામ્યું હતું?

(A) ચૌલુકય

(B) રાષ્ટ્રકૂટ

(C) વાકાટક

(D) કલચુરિ

11. The theory of mixed castes is described in the .... book of the *Manusmriti*.

(A) 1st

(B) 6th

(C) 9th

(D) 10th

11. મનુસ્મૃતિના કયા અધ્યાયમાં વર્ણસંકર જાતિઓનું વિવરણ પ્રાપ્ત થાય છે?

(A) ૧લા

(B) ૬ઠ્ઠા

(C) ૯મા

(D) ૧૦મા

12. Who said that an Arya cannot be made a slave?

(A) Manu

(B) Kautalya

(C) Yajnavalkya

(D) Parashara

12. 'આર્યને દાસ ન બનાવી શકાય' એવું વિધાન કોણે કરેલું?

(A) મનુ

(B) કૌટલ્ય

(C) યાજ્ઞવલ્કય

(D) પરાશર

13. The term 'vitana' means the .... of the temple.

(A) Walls

(B) Pillars

(C) Ceiling

(D) Vestibule

14. The nose ring is:

(A) an indigenous ornament.

(B) an ornament borrowed from the Arabs.

(C) a Hindu innovation.

(D) an ornament of obscure origin.

15. .... discovered the value of π long before it was rediscovered by Lambert in the 18th Century.

(A) Aryabhata I

(B) Bhaskaracharya

(C) Brahmagupta

(D) Aryabhata II

13. દેવાલય સ્થાપત્યમાં 'વિતાન'નો અર્થ શો થાય?

(A) દિવાલો

(B) સ્તંભો

(C) છત

(D) અંતરાલ

14. 'નથણી' એ:

(A) સ્થાનિક આભૂષણ છે.

(B) અરબો પાસેથી સ્વીકારેલું આભૂષણ છે.

(C) હિંદુ પ્રજાએ શોધેલું આભૂષણ છે.

(D) એવું આભૂષણ છે જેનું મૂળ આપણે જાણતા નથી.

15. લામ્બેર્ટે ૧૮ મી સદીમાં π (પાઈ) ની કિંમત શોધી એની સદીઓ પૂર્વે .... એ શોધેલી.

(A) આર્યભટ્ટ–૧

(B) ભાસ્કરાચાર્ય

(C) બ્રહ્મગુપ્ત

(D) આર્યભટ્ટ–૨

16. Maitraka history cannot be written without the help of:

(A) Coins

(B) Literary sources

(C) Land grants

(D) Travelogues

16. મૈત્રકોનો ઇતિહાસ શાના વિના ન લખી શકાય?

(A) સિક્કાઓ

(B) સાહિત્યિક કૃતિઓ

(C) તામ્રપત્રો

(D) યાત્રાવૃત્તાંતો

17. The evidence of .... goes in favour of the Mauryan date of the *Arthashastra*.

(A) Chinapatta

(B) Wooden architecture

(C) Coral

(D) Coins

17. **અર્થશાસ્ત્ર** એ મૌર્યયુગીન કૃતિ છે એ માટેનો મહત્વનો પુરાવો કયો?

(A) ચીનપટ્ટ

(B) કાષ્ઠ સ્થાપત્ય

(C) પરવાળા

(D) સિક્કાઓ

18. The largest cluster of Ashokan inscription is found in:

(A) North-West India

(B) the Magadha region

(C) Western India

(D) South India

18. અશોકના અભિલેખોનો વિશાળ સમૂહ કયા વિસ્તારમાં જોવા મળે છે?

(A) વાયવ્ય ભારત

(B) મગધ અને એની આસપાસનો પ્રદેશ

(C) પશ્ચિમ ભારત

(D) દક્ષિણ ભારત

19. The *upavita* was originally made of:

(A) Cloth

(B) Wool

(C) Hide

(D) All of the above

19. યજ્ઞોપવિત મૂળે શાનું બનતું?

(A) વસ્ત્ર

(B) ઊન

(C) ખાલ

(D) ઉપરોક્ત તમામ

20. The images of 'mother-goddess' are also known as:

(A) Venus

(B) Athene

(C) Hera

(D) Daphne

20. 'માતૃકાદેવી'નાં શિલ્પનું અન્ય નામ કયું?

(A) વીનસ

(B) અથીની

(C) હીઅરા

(D) દાફને

21. Which of the following was *not* any more an independent state by the time of the Buddha?

(A) Kosala

(B) Vajji

(C) Kashi

(D) Vatsa

21. ભગવાન બુદ્ધના સમયમાં નીચેનામાંથી કયું એક સ્વતંત્ર રાજ્ય નહોતું રહ્યું?

(A) કોસલ

(B) વજ્જી

(C) કાશી

(D) વત્સ

22. The Vesara temple architecture style flourished mainly in the present-day state of ....

(A) Maharashtra

(B) Madhya Pradesh

(C) Karnataka

(D) Tamil Nadu

23. The Nalanda Vidyapith was destroyed by:

(A) Jalaluddin Khilji

(B) Alauddin Khilji

(C) Bakhtiyar Khilji

(D) Balban

24. In Chola inscriptions, there is mention of Chola armies having gone to 'Kadaram'. To which place does this term refer?

(A) Indonesia

(B) Sri Lanka

(C) Malaysia

(D) Burma

22. વેસર દેવાલય સ્થાપત્ય શૈલી હાલના મુખ્યત્વે કયા રાજ્યમાં વિકાસ પામી હતી?

(A) મહારાષ્ટ્ર

(B) મધ્યપ્રદેશ

(C) કર્ણાટક

(D) તમિળનાડુ

23. નાલંદા વિશ્વવિદ્યાલયનો નાશ નીચેનામાંથી કોણે કર્યો હતો?

(A) જલાલુદ્દીન ખીલજી

(B) અલાઉદ્દીન ખીલજી

(C) બખ્તિયાર ખીલજી

(D) બલબન

24. ચોળ અભિલેખોમાં ચોળ સૈન્યે ''કાદારમ'' પર અભિયાન કર્યું હતું તેવું દર્શાવેલ છે. આ શબ્દ કયા સ્થળનો સૂચક છે.

(A) ઇન્ડોનેશિયા

(B) શ્રીલંકા

(C) મલેશિયા

(D) બર્મા

25. The Delhi General who successfully advanced upto Madurai was:

(A) Malik Kafur

(B) Khizr Khan

(C) Bughra Khan

(D) Malik Amber

26. Who were the *baqqals* mentioned in Humayun's time by the historian Jauhar?

(A) Mercenary soliders

(B) Cloth merchants

(C) Grain merchants

(D) Revenue officials

27. Which Mughal Emperor removed all religious symbols from his coins?

(A) Akbar

(B) Jahangir

(C) Shah Jahan

(D) Aurangzeb

25. નીચેનામાંથી દિલ્લીના કયા સેનાપતિએ છેક મદુરાઈ સુધી ચડાઈ કરી હતી?

(A) મલિક કાફૂર

(B) ખીઝર ખાન

(C) બુગ્રા ખાન

(D) મલિક અંબર

26. હુમાયૂંના સમયના ઇતિહાસકાર જૌહરે ''બક્કાલ'' શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો છે તેનો અર્થ શું છે?

(A) વ્યવસાયી સૈનિકો

(B) કપડાના વેપારીઓ

(C) ધાનના વેપારીઓ

(D) મહેસૂલ અધિકારીઓ

27. નીચેનામાંથી કયા મુગલ બાદશાહે પોતાના ચલણના સિક્કાઓમાંથી ધર્મના પ્રતીકો દૂર કર્યા હતા?

(A) અકબર

(B) જહાંગીર

(C) શાહજહાં

(D) ઔરંગઝેબ

28. "Bandar-i-Mubarak" was the name by which .... was known.

(A) Masulipatnam

(B) Balasore

(C) Surat

(D) Cambay

28. નીચેનામાંથી કયું બંદર ''બંદર એ મુબારક'' નામે જાણીતું હતું?

(A) માસુલીપટનમ

(B) બાલાસોર

(C) સૂરત

(D) ખંભાત

29. Which Mughal Emperor was reported to have said "एक अनार और सौ बिमार"?

(A) Shah Jahan

(B) Aurangzeb

(C) Muhammad Shah

(D) Shah Alam II

29. નીચેનામાંથી કયા મુગલ બાદશાહ ''એક અનાર ઔર સૌ બિમાર'' વાકયનો ઉપયોગ કર્યો હોવાનું કહેવાય છે?

(A) શાહજહાં

(B) ઔરંગઝેબ

(C) મુહમ્મદ શાહ

(D) શાહ આલમ બીજો

30. Name the General who opposed Aurangzeb in Assam?

(A) Lachit Barphukan

(B) Lachit Dorje

(C) Mir Jumla

(D) Daud Khan Panni

30. નીચેનામાંથી કયા સેનાપતિએ ઔરંગઝેબનો આસામમાં મુકાબલો કર્યો હતો ?

(A) લચિત બરફૂકન

(B) લચિત દોરજી

(C) મીર જુમલા

(D) દાઉદ ખાન પન્ની

31. Who built the two great canals known in medieval sources as the 'Rajab-wah' and 'Ulugh-khani'?

(A) Balban

(B) Muhammad bin Tughlaq

(C) Firoz Shah Tughlaq

(D) Akbar

31. મધ્યકાલીન સ્રોતોમાં નિર્દિષ્ટ બે નહેરો ''રજબવાહ'' અને 'ઉલુગખાની' કયા રાજાએ બનાવી હતી?

(A) બલબન

(B) મુહમ્મદ બિન તુગલક

(C) ફિરોઝ શાહ તુગલક

(D) અકબર

32. The fort of Bidar got its water from a *qanat*. What is a *qanat*?

(A) A tank

(B) An underground manmade canal

(C) An aqueduct

(D) A series of wells, connected by canals

32. બીદરના કિલ્લામાં કાનતમાંથી પાણી મેળવવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી. આ કાનત શું છે?

(A) સરોવર

(B) ભૂગર્ભ નહેર

(C) પાણી માટેની નાળ

(D) નહેરથી જોડાયેલા કૂવાઓ

33. Who built the Qila-i-Kuhna in Purana Qila at Delhi?

(A) Humayun

(B) Muhammad Ghori

(C) Sher Shah Suri

(D) Ghiyas-ud-din Tughlaq

33. નીચેનામાંથી કયા સુલ્તાને દિલ્હીના પુરાના કિલા ખાતે 'કિલા–ઈ–કુહના' બંધાવ્યો હતો?

(A) હુમાયૂં

(B) મુહમ્મદ ગોરી

(C) શેરશાહ સૂરી

(D) ગ્યાસીઉદ્દીન તુગલક

34. Which one of the following was built on a three-peaked hill?

(A) Amer fort

(B) Chittorgarh fort

(C) Jaiselmer fort

(D) Nahargarh fort

34. નીચેનામાંથી કયો કિલ્લો ત્રણ શિખરવાળા પર્વત પર બંધાયેલો હતો?

(A) આમેરનો કિલ્લો

(B) ચિતોડગઢનો કિલ્લો

(C) જેસલમેરનો કિલ્લો

(D) નહરગઢનો કિલ્લો

35. Adhai Din Ka Jhonpra at Ajmer is dedicated to:

(A) Bakhtiyar-ud-din Kaki

(B) Mouin-ud-din Chisti

(C) Amir Khusrau

(D) Salim Chisti

35. અજમેરમાં આવેલ ''ઢાઈ દીન કા ઝોપડા'' એ મસ્જિદ કોને સમર્પિત કરવામાં આવી છે?

(A) બખ્તિયાર-ઉદ-દીન કાકી

(B) મોઈનુદ્દીન ચિસ્તી

(C) અમીર ખુશરો

(D) સલીમ ચિસ્તી

36. European records often refer to an individual whom they called the *Nakhoda*. Who or what was that?

(A) The captain of a ship

(B) The commandant of a fleet of ships

(C) The pilot of a ship who guided the ships closer to shore

(D) The merchant who had the maximum number of goods on board a particular ship

36. યુરોપીય લખાણોમાં વારંવાર 'નાખોદા' નો સંદર્ભ આવે છે, એનો અર્થઃ

(A) જહાજનો કપ્તાન

(B) જહાજના બેડાનો મુખ્ય અધિકારી

(C) જહાજને કિનારે લાવવા માટેનો માર્ગદર્શક

(D) જેના જહાજ ઉપર વધુમાં વધુ સામાન હોય તેવો વેપારી

37. The major portion of the export trade from China was handled by:

(A) Gujarati merchants

(B) Chinese merchants

(C) Arab merchants

(D) Coromandel merchants

37. ચીનમાંથી નિર્યાત થતી વસ્તુઓનો મોટો હિસ્સો કયા વેપારીઓ સંભાળતા હતા?

(A) ગુજરાતી

(B) ચીની

(C) અરબ

(D) કોરોમંડલના

38. The gold and silver embroidery for which Gujarat was famous was mentioned by which foreign traveller?

(A) Marco Polo

(B) Ludovico Varthema

(C) Duarte Barbosa

(D) Tome Pires

38. કયા વિદેશી મુસાફરે ગુજરાતની સોના–ચાંદીની ભરતકલા માટે ખાસ નિર્દેશ કર્યો છે?

(A) માર્કોપોલો

(B) લુદોવિકો વર્તેમા

(C) દુઆર્તે બારબોસા

(D) ટોમ પિરેસ

39. All foreign travellers remarked on the .... boats that plied in the Arabian Sea.

(A) Rope-sewn

(B) Flat bottomed

(C) Double masted

(D) Single masted

39. અરબી સમુદ્રમાં ચાલતી .... હોડીઓની બધા વિદેશી મુસાફરોએ નોંધ લીધી છે?

(A) દોરડાથી સીવેલી

(B) સપાટ તળિયાવાળી

(C) બે કૂવાથંભવાળી

(D) એક કૂવાથંભવાળી

40. Which of the following painters of Jahangir's court is famous for his paintings of birds and animals?

(A) Govardhan

(B) Miskin

(C) Mansur

(D) Bhisham Das

40. નીચેનામાંથી જહાંગીરનો કયો ચિત્રકાર પક્ષી અને પ્રાણીઓનાં ચિત્રો દોરવા બદલ મશહૂર છે?

(A) ગોવર્ધન

(B) મિસ્કિન

(C) મન્સૂર

(D) ભીષમદાસ

41. Which Sufi Saint was called "Chiragh-i-Dilli"?

(A) Shaykh Nizam-ud-din Auliya

(B) Shaykh Nasir-ud-din

(C) Shaykh Farid-ud-din

(D) Shaykh Ahmad Sirhindi

41. 'ચિરાગ–ઈ–દિલ્લી' કયા સૂફી સંત કહેવાતા?

(A) શેખ નિઝામુદ્દીન ઓલિયા

(B) શેખ નાસિરુદ્દીન

(C) શેખ ફરીદુદ્દીન

(D) શેખ અહમદ સિરહિંદી

42. Sultan Ibrahim Adil Shah of Bijapur's coins are distinctive because:

(A) They have Sanskrit legends on them.

(B) They have legends in Deccani Urdu.

(C) They carry a picture or an inscription referring to the goddess Sarasvati.

(D) They have Turkish words inscribed on them.

42. બીજાપુરના સુલતાન ઈબ્રાહિમ આદિલશાહના સિક્કા વિશિષ્ટ છે, કેમ કે,

(A) એમની ઉપર સંસ્કૃતમાં લખાણ છે.

(B) એમની ઉપર દખ્ખણી ઉર્દૂમાં લખાણ છે.

(C) એમની ઉપર સરસ્વતી માતાનું ચિત્ર છે કે એમને લગતું લખાણ છે.

(D) એમની ઉપર તુર્કી ભાષાના શબ્દો ઉત્કીર્ણ થયા છે.

43. In which fort of the Deccan do we find the large tanks called Taj Bawdi and Chand Bawdi?

(A) Golconda

(B) Daulatabad

(C) Bijapur

(D) Bidar

43. તાજ બાવડી અને ચાંદ બાવડી નામનાં મોટાં સરોવર દખ્ખણના કયા કિલ્લા ઉપર જોવા મળે છે?

(A) ગોલકોંડા

(B) દોલતાબાદ

(C) બીજાપુર

(D) બિદર

44. Name the famous woman saint of medieval Kashmir:

(A) Hamida Banu Basravi

(B) Lalded

(C) Sarangi Bai

(D) Arjumand Begum

44. મધ્યયુગીન કશ્મીરનાં જાણીતાં સંત કવયિત્રીનું નામ આપોઃ

(A) હમીદાબાનુ બસરવી

(B) લલ ડેડ

(C) સારંગીબાઈ

(D) અર્જુમંદ બેગમ

45. The Christian Missionaries were allowed to spread their religion in India under the ....

(A) Pitts India Act of 1784

(B) Charter Act of 1813

(C) Charter Act of 1833

(D) Charter Act of 1853

45. નીચેનામાંથી કયા ધારા હેઠળ ખ્રિસ્તી મિશનરીઓને ભારતમાં પોતાના ધર્મના ફેલાવવા માટેની છૂટ આપવામાં આવી હતી?

(A) ઈ.સ. ૧૭૮૪નો પીટનો ઈન્ડિયા ધારો

(B) ઈ.સ. ૧૮૧૩નો સનદી ધારો

(C) ઈ.સ. ૧૮૩૩નો સનદી ધારો

(D) ઈ.સ. ૧૮૫૩નો સનદી ધારો

46. A Bill in Imperial Legislative Council for compulsory and free primary education was introduced by:

(A) Mohammad Shafi

(B) Feroz Shah Mehta

(C) Gopal Krishna Gokhale

(D) Shankar Nair

46. નીચેનામાંથી કોણે કેન્દ્રીય ધારાસભામાં ફરજિયાત અને મફત પ્રાથમિક શિક્ષણ માટેનો ખરડો રજૂ કર્યો હતો?

(A) મોહંમદ શફી

(B) ફિરોઝશાહ મેહતા

(C) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે

(D) શંકર નાયર

47. Who were the first and second persons to offer Individual Satyagraha?

(A) Vinoba Bhave and J.L. Nehru

(B) B.R. Ambedkar and C. Rajagopalachari

(C) Vinoba Bhave and C. Rajagopalachari

(D) J.L. Nehru and Maulana Abul Kalam Azad

48. The Indian States Committee of 1929, that looked into the relationship between the Indian States and the Paramount Power was also known as:

(A) Harold Committee

(B) Peel Committee

(C) Butler Committee

(D) Holdsworth Committee

47. નીચેનામાંથી કોણ વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહના પ્રથમ તેમજ દ્વિતીય સત્યાગ્રહી હતા?

(A) વિનોબા ભાવે અને જવાહરલાલ નહેરુ

(B) બી.આર. આંબેડકર અને સી. રાજગોપાલાચારી

(C) વિનોબા ભાવે અને સી. રાજગોપાલાચારી

(D) જવાહરલાલ નહેરુ અને મૌલાના અબ્દુલ કલામ આઝાદ

48. ઈ.સ. ૧૯૨૯ ની ભારતીય દેશી રાજ્ય સમિતિ, જે ભારતના દેશી રાજ્યો અને સાર્વભૌમ સત્તા સાથેના સંબંધો અંગે બનાવવામાં આવી હતી, તે કયા નામથી ઓળખાતી હતી?

(A) હેરલ્ડ કમિટી

(B) પીલ કમિટી

(C) બટલર કમિટી

(D) હોલ્ડર્સવર્થ કમિટી

49. The C.R. Formula of 1944 was designed by C. Rajagopalachari; it was meant for settlement between:

(A) League and Congress

(B) Moderates and Extremists

(C) Jinnah and Nehru

(D) None of the above

49. ૧૯૪૪ની સી.આર. ફોર્મ્યુલા, જેને સી. રાજગોપાલાચારી બનાવી હતી, તે નીચેનામાંથી કોના સમાધાન સાથે સંબંધિત હતી?

(A) લીગ અને કોંગ્રેસ

(B) મવાળવાદીઓ અને જહાલવાદીઓ

(C) ઝીણા અને નહેરુ

(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

50. Berlin Committee of Independence was established in 1915 by:

(A) Virendranath Chattopadhyaya

(B) Bhupendra Nath Dutt

(C) Lala Hardayal

(D) Both (B) and (C)

50. ૧૯૧૫માં સ્વતંત્રતા માટેની બર્લિન સમિતિની સ્થાપના કોણે કરી હતી?

(A) વીરેન્દ્રનાથ ચટ્ટોપાધ્યાય

(B) ભૂપેન્દ્રનાથ દત્ત

(C) લાલા હરદયાલ

(D) (B) અને (C) બન્ને દ્વારા

51. The first meeting of Kathiawad Rajkiya Parishad was convened at .... in the year ....

(A) Porbandar, 1920

(B) Jamnagar, 1921

(C) Rajkot, 1921

(D) Bhavnagar, 1923

51. કાઠિયાવાડ રાજકીય પરિષદ સૌપ્રથમ .... માં, ... માં ભરાઈ હતી.

(A) પોરબંદર, ૧૯૨૦

(B) જામનગર, ૧૯૨૧

(C) રાજકોટ, ૧૯૨૧

(D) ભાવનગર, ૧૯૨૩

52. The All India Anti-Untouchability League was set up in September 1932 by:

(A) B.R. Ambedkar

(B) Sitaramaraju

(C) Mahatma Gandhi

(D) Ramabai Ranade

52. સપ્ટેમ્બર, ૧૯૩૨માં અસ્પૃશ્યતા વિરોધી સંઘની સ્થાપના કોણે કરી હતી?

(A) બી.આર. આંબેડકર

(B) સીતારામ રાજુ

(C) મહાત્મા ગાંધી

(D) રમાબાઈ રાનડે

53. The *Rahnumai Mazdayasnan Sabha* was founded in:

(A) 1851

(B) 1838

(C) 1853

(D) 1857

53. રહનુમાઈ મઝદાયસ્નાન સભાની સ્થાપના નીચેનામાંથી કયા વર્ષમાં થઈ હતી?

(A) ૧૮૫૧

(B) ૧૮૩૮

(C) ૧૮૫૩

(D) ૧૮૫૭

54. Who was the founder of *Deva Samaj* in Lahore in 1887?

(A) Radhakant Deb

(B) Shiv Narain Agnihotri

(C) Tulsi Ram

(D) None of the above

54. ઈ.સ. ૧૮૮૭માં લાહોરમાં દેવ સમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી?

(A) રાધાકાન્ત દેબ

(B) શિવનારાયણ અગ્નિહોત્રી

(C) તુલસીરામ

(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

55. *Vokkaliga Sangha*, a movement launched in 1905 was:

(A) Anti-Brahmin

(B) Anti-Muslim

(C) Anti-Sikh

(D) Anti-Christian

55. ઈ.સ. ૧૯૦૫ માં શરૂ થયેલા "વોકકલીગ સંઘ" આંદોલનનું સ્વરૂપ કેવું હતું?

(A) બ્રાહ્મણવિરોધી

(B) મુસ્લિમવિરોધી

(C) શીખવિરોધી

(D) ખ્રિસ્તીવિરોધી

56. Who declared in 1906 that the goal of the Indian National Movement was "Self-Government" or *Swaraj* like that of the United Kingdoms or the colonies?

(A) Dada Abdulla

(B) Abul Kalam Azad

(C) Dadabhai Naoroji

(D) Bipin Chandra Pal

56. ઈ.સ. ૧૯૦૬માં નીચેનામાંથી કોણે ઘોષણા કરી હતી કે હિંદી રાષ્ટ્રીય આંદોલનનું અંતિમ લક્ષ્ય એ સ્વશાસન અથવા સ્વરાજ્ય કે જે યુનાઈટેડ કિંગડમ જેવું કે એનાં સંસ્થાનો જેવું હોય?

(A) દાદા અબ્દુલ્લા

(B) અબ્દુલ કલામ આઝાદ

(C) દાદાભાઈ નવરોજી

(D) બિપિનચંદ્ર પાલ

57. Our National Song has been adopted from:

(A) Bankim Chandra Chattopadhyaya's Essay "Bharat Vidhata"

(B) Bankim Chandra Chattopadhyaya's Novel *Durgesh Nandani*

(C) Rabindranath Tagore's Magazine *Tatva Bodhni*

(D) Bankim Chandra Chattopadhyaya's Novel *Anand Math*

58. Where were J.L. Nehru, Abul Kalam Azad, G.B. Pant, Aruna Asaf Ali imprisoned during the Quit India Movement?

(A) Golconda Fort

(B) Ahmadnagar Fort

(C) Gwalior Fort

(D) Red Fort

57. આપણું રાષ્ટ્રીય ગીત નીચેનામાંથી કયામાંથી લેવામાં આવ્યું છે?

(A) બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયના નિબંધ ''ભારત વિધાતા''

(B) બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયની નવલકથા ''દુર્ગેશ નંદિની''

(C) રવીન્દ્રનાથ ઠાકુરના સામાયિક ''તત્વ બોધિની''

(D) બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયની નવલકથા ''આનંદમઠ''

58. હિંદ છોડો આંદોલન દરમ્યાન નીચેનામાંથી કયા કિલ્લામાં જે.એલ. નહેરુ, અબ્દુલ કલામ આઝાદ, જી.બી. પંત, અને અરુણા આસિફ અલીને નજરબંદ રાખવામાં આવ્યાં હતાં?

(A) ગોલકોંડા કિલ્લો

(B) અહમદનગર કિલ્લો

(C) ગ્વાલિયર કિલ્લો

(D) લાલ કિલ્લો

59. "Rationalism is our only preceptor" was stated by:

(A) Jyotiba Phule

(B) Haji Shariat Allah

(C) Akshay Kumar Dutt

(D) Syed Ahmed Khan

59. ''આપણો એકમાત્ર ગુરુ તર્કબુદ્ધિવાદ છે'' એવું કોણે કહ્યું હતું?

(A) જયોતિબા ફૂલે

(B) હાજી શરિયત અલ્લાહ

(C) અક્ષયકુમાર દત્ત

(D) સય્યદ અહમદ ખાન

60. The first woman graduate of Calcutta University in 1890 was:

(A) Pritlata Wadedar

(B) Bina Das

(C) Hansa Mehta

(D) Kadambini Ganguly

60. ઈ.સ. ૧૮૯૦માં કલકત્તા વિશ્વવિદ્યાલયનાં સૌ પ્રથમ મહિલા સ્નાતક કોણ હતાં?

(A) પ્રીતલતા વાડેદર

(B) બીના દાસ

(C) હંસા મહેતા

(D) કાદંબિની ગાંગુલી

61. National Council of Education and System was set up to organise the system of Education in:

(A) 15th August, 1906

(B) 18th August, 1906

(C) 28th September, 1907

(D) 14th November, 1907

61. 'નેશનલ કાઉન્સિલ અવ એડયુકેશન ઘ સિસ્ટિમની સ્થાપના શિક્ષણની વ્યવસ્થા બદલવા માટે હતી', તે કયારે સ્થપાઈ હતી?

(A) ૧૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૦૬

(B) ૧૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૦૬

(C) ૨૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૦૭

(D) ૧૪ નવેમ્બર, ૧૯૦૭

62. Who renounced his Knighthood in the protest against the Britishers, due to their ill-treatment towards the Home Rule League leaders?

(A) S. Subramaniya Aiyar

(B) Rabindranath Tagore

(C) Balgangadhar Tilak

(D) Mahatma Gandhi

63. "The Philosophy of Bomb" was written by :

(A) Bhagat Singh

(B) Surja Sen

(C) Bhagwati Charan Vohra

(D) Rajguru

62. ''હોમરૂલ લીગ'ના નેતાઓ સાથેના દુર્વ્યવહાર બદલ કોણે 'સર'નો ખિતાબ પરત કર્યો હતો?

(A) એસ. સુબ્રહ્મણ્યમ ઐયર

(B) રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર

(C) બાલગંગાધર ટીળક

(D) મહાત્મા ગાંધી

63. ''બોમ્બની આરાધના'' કોણે લખ્યું હતું?

(A) ભગતસિંહ

(B) સૂરજ સેન

(C) ભગવતીચરન વોહરા

(D) રાજગુરુ

64. The demand for a constitution made by the people of India without outside interference was officially asserted by the Indian National Congress in:

(A) 1939

(B) 1942

(C) 1935

(D) 1929

64. નીચેનામાંથી કયા વર્ષે ઈન્ડિયન નેશનલ કોંગ્રેસ દ્વારા નકકી કરવામાં આવ્યું હતું કે નવું ભારતનું બંધારણ એ ભારતના લોકો જાતે બનાવશે, કોઈ પણ જાતના બહારના હસ્તક્ષેપ વિના?

(A) ૧૯૩૯

(B) ૧૯૪૨

(C) ૧૯૩૫

(D) ૧૯૨૯

65. When the Constituent Assembly for the Dominion of India re-assembled on 31st October, 1947, its reduced membership was:

(A) 331

(B) 299

(C) 311

(D) 319

65. ભારતીય સંસ્થાનની બંધારણ સભા જયારે ૩૧ ઓક્ટોબર ૧૯૪૭ ના રોજ મળી ત્યારે એની સભ્યસંખ્યા ઘટીને .... થઈ ગઈ હતી.

(A) ૩૩૧

(B) ૨૯૯

(C) ૩૧૧

(D) ૩૧૯

66. British Gujarat was divided into how many agencies?

(A) 6

(B) 4

(C) 5

(D) 7

66. બ્રિટિશ ગુજરાત કેટલી એજન્સીઓમાં વહેંચાયેલું હતું?

(A) ૬

(B) ૪

(C) ૫

(D) ૭

67. The "Dark Age" in Europe ended with the reestablishment of monarchy under ....

(A) Charle Magne

(B) Pepir

(C) Alfred

(D) Baldwin

67. .... દ્વારા યુરોપમાં રાજાશાહીની પુનર્સ્થાપના થઈ એની સાથે યુરોપના 'અંધકાર યુગ'નો અંત આવ્યો.

(A) શાર્લમન

(B) પેપિર

(C) આલ્ફ્રેડ

(D) બાલ્ડવીન

68. One of the important inventions of the Renaissance Age was:

(A) The printing press

(B) The water mill

(C) The water wheel

(D) The stirrup

68. પુનર્જાગૃતિની સૌથી મહત્વની શોધમાંની એક કઈ હતી?

(A) છાપખાનું

(B) પાણીની ચકકી

(C) પાણીની રહેંટ

(D) પેંગડું

69. The Enlightenment Era is often called the ....

(A) Age of Revolution

(B) Age of Capital

(C) Age of Reason

(D) Age of Imperialism

70. Who among the following was tried by the Christian Church for heresy?

(A) Galileo

(B) Erasmus

(C) Francis Bacon

(D) Isaac Newton

71. Who among the following Marxist thinkers wrote extensively on totalitarianism?

(A) Rosa Luxembourg

(B) Hannah Arendt

(C) Louis Althusser

(D) Anthony Giddens

69. ''પ્રકાશ યુગ'' બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે?

(A) ક્રાંતિનો યુગ

(B) મૂડીનો યુગ

(C) તર્કવાદનો યુગ

(D) સામ્રાજ્યવાદનો યુગ

70. નીચેનામાંથી કોના પર ખ્રિસ્તી દેવળ દ્વારા પાખંડનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો?

(A) ગાલીલેઓ

(B) ઈરેઝમસ

(C) ફ્રાંસિસ બેકન

(D) આઈઝેક ન્યૂટન

71. નીચેનામાંથી કયા માર્ક્સવાદી ચિંતકે આપખુદશાહી વિશે પુષ્કળ લખાણ લખ્યું છે?

(A) રોસા લકઝમબર્ગ

(B) હાના આર્ન્ટ

(C) લ્વી આલ્ત્યૂસે

(D) એન્થની ગીડન્સ

72. The phrase "the greatest happiness of the greatest number" is regarded as the foundation of .... philosophy.

(A) Socialist

(B) Utilitarian

(C) Humanist

(D) Cartesian

73. Bolshevik Revolution in Russia took place in ....

(A) 1916

(B) 1917

(C) 1928

(D) 1929

72. ''વધુમાં વધુ લોકોનું વધુમાં વધુ કલ્યાણ'' એ કઈ વિચારધારાનું સૂત્ર છે?

(A) સમાજવાદી

(B) ઉપયોગિતાવાદ

(C) માનવવાદ

(D) દેકાર્તશાઈ

73. રશિયામાં બોલ્શેવિક ક્રાંતિ નીચેનામાંથી કયા વર્ષમાં થઈ હતી?

(A) ૧૯૧૬

(B) ૧૯૧૭

(C) ૧૯૨૮

(D) ૧૯૨૯

74. Who of the following scholars was mainly responsible for the *Encyclopaedia of Indian Temple Architecture*?

(A) M.A. Dhaky

(B) Gary Tarr

(C) George Michell

(D) Michael Meister

74. નીચેનામાંથી કયા વિદ્વાન 'એનસાઇકલપીડિયા ઓફ ઇન્ડિયન ટેમ્પલ આર્કિટેક્ચર' માટે મુખ્યત્વે જવાબદાર હતા?

(A) એમ.એ. ઢાંકી

(B) ગેરી ટાર

(C) જોર્જ મિશેલ

(D) માઇકલ માઇસ્ટર

75. A major feature of Enlightenment thought is that:

(A) Knowledge produced by science is external and objective.

(B) Knowledge derives only from personal experience.

(C) True knowledge is that which can be used in politics.

(D) Knowledge that results in human development is the only true knowledge.

75. પ્રકાશયુગનો મુખ્ય વિચાર એ છે કે:

(A) વિજ્ઞાન દ્વારા મળતું જ્ઞાન શાશ્વત અને વસ્તુલક્ષી છે.

(B) જ્ઞાન માત્ર અંગત અનુભવમાંથી જ મળે છે.

(C) રાજકારણમાં ઉપયોગમાં આવે તે જ સાચું જ્ઞાન.

(D) મનુષ્યના વિકાસમાં કામમાં આવે તે જ સાચું જ્ઞાન.

ROUGH WORK

SEAL